

V Bruseli 31. októbra 2017
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0230 (COD)**

**13249/17
ADD 1**

**CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600**

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	12829/17
Č. dok. Kom.:	11494/16 - COM(2016) 479 final
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o začlenení emisií a záchytov skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politik v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 525/2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a ďalších informácií relevantných z hľadiska zmeny klímy – všeobecné smerovanie = vyhlásenia

Delegáciám v prílohe zasielame vyhlásenia Chorvátska, Poľska, Fínska a Komisie k všeobecnému smerovaniu, ktoré Rada (životné prostredie) prijala 13. októbra 2017. Tieto vyhlásenia sa uvedú v zápisnici zo zasadnutia Rady.

CHORVÁTSKO

„Hoci sú do najnovšej verzie návrhu nariadenia o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve (LULUCF) čiastočne začlenené chorvátske pozmeňujúce návrhy, ktoré potvrdzujú špecifické okolnosti v Chorvátskej republike v dôsledku vojnových udalostí v 90. rokoch minulého storočia – okolnosti, ktoré mali a naďalej majú priamy vplyv na obhospodarovanie lesov, Chorvátska republika sa domnieva, že na účely zohľadnenia individuálnych špecifik sú potrebné ďalšie úpravy návrhu nariadenia, najmä v časti, ktorá sa týka výšky kompenzácie v prílohe VII.

Keďže Chorvátska republika je krajina bohatá na lesy (až 43 % jej celkovej rozlohy), navrhované znenie všeobecného smerovania k nariadeniu o LULUCF a konkrétne navrhovaná flexibilita vo výške ekvivalentu 9,6 Mt CO₂ na obdobie rokov 2021 – 2030 s navrhovaným kompenzačným faktorom 12 % ju dostávajú do pozície, v ktorej by mohla byť nespravodlivo penalizovaná. To tiež znamená, že priemysel a hospodárstvo by museli kompenzovať emisie zo sektora LULUCF, hoci v skutočnosti budú v tomto sektore záchyty až do roku 2030.

Z nedávnych posúdení expertov vyplýva, že Chorvátska republika potrebuje vyššiu kompenzáciu (kompenzačný faktor 32 %), inými slovami kompenzačný limit 2,5 milióna ton ročne. V uvedených posúdeniach sa zohľadňuje skutočnosť, že referenčné obdobie (2000 – 2009) nebolo pre Chorvátsku republiku reprezentatívne, pretože ťažba dreva bola v dôsledku občianskej vojny a zamínovaných lesných oblastí pomerne nízka a pod optimálnou úrovňou. V dôsledku toho sa v Chorvátskej republike plánuje zvýšenie ťažby dreva, pričom má naďalej pokračovať udržateľné obhospodarovanie lesov a trvalé zachovanie záchyty CO₂.

Vzhľadom na uvedené Chorvátska republika stále považuje za potrebné zvýšiť kompenzáciu, ktorá je pre ňu vymedzená v prílohe VII, a preto nemôže podporiť prijatie všeobecného smerovania.“

POLSKO

„Lesy a pôda sú najväčšími rezervoármi uhlíka na svete. Degradácia lesov a pôdy má negatívny vplyv na kvalitu vody a prístup k nej, ako aj na biodiverzitu a zhoršuje globálne problémy, ako sú hlad, chudoba a migrácia. Obmedzenie alebo dokonca odstránenie týchto problémov je jednou zo zložiek Parížskej dohody. Kvalita vody sa musí zvýšiť a biodiverzita sa musí chrániť predovšetkým prostredníctvom obnovy prírodných systémov, ako sú lesy a pôda. Ťažbou dreva, ktorá je v súlade s obnovou prírodných systémov, sa zlepšuje environmentálny stav, chráni biodiverzita a vytvárajú sa pracovné miesta, a to aj vo vidieckych oblastiach.

Poľsko by preto chcelo vyjadriť svoje obavy v súvislosti s predloženým návrhom nariadenia a **hlboké sklamanie z toho, že nové návrhy v znení dokumentu, ktorý sa na zasadnutí Európskej rady 13. októbra 2017 prijal ako všeobecné smerovanie, sú veľmi zložité. Znenie dohodnutého textu je pre priemerného čitateľa nezrozumiteľné. Myslíme si, že musíme dosiahnuť transparentné a zrozumiteľné riešenie**, ktoré je globálne akceptovateľné.

Vypracovaný dokument sa predloží na fóre Dohovoru o zmene klímy. Navrhovaná referenčná úroveň pre obhospodarovanie lesných pôd je súčasťou NDC Únie podľa Parížskej dohody a musí byť metódou, ktorú môžu prijať aj iné zmluvné strany. Okrem toho musíme zabezpečiť, aby navrhované riešenie nespôsobilo viac byrokracie a aby neprehliadalo pokrok vo vede a vzdelávaní. EÚ musí v tomto ohľade ísť príkladom rozvojovým krajinám.

V navrhovanom právnom predpise sa náležite nezohľadňuje fakt, že **lesné ekosystémy sú najväčšími a najdôležitejšími záchytmí uhlíka v Európe**. Členské štáty obhospodarujú lesy trvalo udržateľným spôsobom, čo dáva ročný čistý záchyt v množstve 440 Mt CO_{2eq}.

V legislatívnom návrhu chýbajú stimuly pre členské štáty, aby prijali opatrenia, ktorými by sa dosiahla profesionalizácia obhospodarovania lesov s cieľom zvýšiť potenciál lesov v súvislosti so zmiernením zmeny klímy a vziať do úvahy organický uhlík v lesnej pôde. V návrhu sa vôbec neuvádza možnosť zvýšenia záchytu lesmi v dôsledku dodatočných činností v rámci obhospodarovania lesov, ako sú napríklad zmena lesných porastov, zvýšenie potenciálu prirodzených lesných porastov a regulácia období rotácie dospelých lesných porastov. **Okrem toho by sme sa mali vyhnúť vytvoreniu takých pravidiel započítavania, ktoré by v prípade, že by sa predpokladané množstvo zásob lesnej biomasy na rok 2030 malo zvýšiť a stať sa významným záchyтом, spôsobili vznik deficitu.**

Obavy vyvoláva aj zavedenie pravidla nulového deficitu na úrovni Únie. Ide o nové pravidlo, ktoré nie je záväzné podľa Kjótskeho protokolu a ktoré sa zaviedlo na úrovni Únie. Po prvé, toto pravidlo sa zakladá na článku 4 návrhu nariadenia, podľa ktorého sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby v odvetví LULUCF nemali čisté emisie. Po druhé, táto myšlienka stanoviť cieľ pre EÚ vytvára znepokojujúci precedens. Mohlo by to silno ovplyvniť spôsob, akým sa lesy obhospodarujú v jednotlivých členských štátoch. Chceli by sme zdôrazniť, že lesné hospodárstvo je v zodpovednosti členských štátov, a teda stanovením cieľa na úrovni Únie by sa tieto právomoci narušili. Po tretie, trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov je hodnotou samo osebe a nesmie sa podmieňovať činnosťami susedných krajín. Členské štáty, ktoré splňajú povinnosti uvedené v článku 4 nariadenia a lesy obhospodarujú trvalo udržateľným spôsobom, sa nesmú penalizovať za plnenie povinností, ktoré sú im uložené. Kompenzácia sa členskému štátu prideli na základe náhodne zvoleného obdobia pre referenčnú úroveň pre obhospodarovanú lesnú pôdu; preto by na kompenzáciu mali mať nárok všetky členské štáty, ak takáto potreba vznikne. Po štvrté, členské štáty zistia, či majú nárok použiť svoju kompenzáciu, až ku koncu obdobia započítavania, čo znemožňuje akékoľvek významné strategické plánovanie vzhľadom na neistotu, či splnia cieľ EÚ. Chceli by sme tiež vyjadriť naše stanovisko k referenčnej úrovni pre obhospodarovanú lesnú pôdu a prezentovať naše chápanie toho, ako by sa mala táto úroveň stanoviť a ktoré faktory by sa pri jej definovaní mali vziať do úvahy.

Podľa nášho názoru **by referenčná úroveň pre obhospodarovanú lesnú pôdu na konkrétne roky mala byť v súlade s prirodzeným modelom vývoja lesných zdrojov; mala by sa ňou zohľadniť potreba zvýšiť lesný potenciál a súčasná a predvídateľná veková štruktúra lesných porastov v danom členskom štáte.**

Zdôrazňujeme, že referenčná úroveň pre obhospodarovanú lesnú pôdu by mala zohľadňovať monitorovanie a periodické posudzovanie charakteristickej biodiverzity, ktorá je špecifická pre úlohu, ktorú lesy zohrávajú v systéme členského štátu na ochranu prírodných zdrojov. Akákoľvek činnosť, ktorá má vplyv na rast lesných zdrojov a ktorá spôsobuje „priaznivé“ odklonenie sa od toho modelu, je ďalšou antropogénnou činnosťou, ktorá sa musí zohľadniť v navrhovanej metóde započítavania.

Je skutočne potrebné zmeniť metodológiu postupov na stanovenie referenčnej úrovne predloženú v návrhu nariadenia. Nesmie sa zmeniť prístup, ktorý sa odkláňa od predchádzajúcej nespornej doktríny, že ak sa rastúce lesné zdroje, ktoré v danej krajine zohrávajú úlohu prirodzeného záchytu, umelo obmedzia, stanú sa zdrojom emisií na účely systému započítavania.

Navrhujeme, aby referenčná úroveň pre obhospodarovanú lesnú pôdu zohľadňovala účinok zmien spojených s prirodzenou dynamikou a vekovou štruktúrou. Je dôležité, aby členské štáty neboli penalizované za trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov, ktorého cieľom je zvýšiť lesné zdroje a ktoré sa vykonáva v súlade so zavedenými postupmi a s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Súhlasíme s Komisiou, že neudržateľná veková štruktúra lesov (kde pomer starších vekových stupňov rastie) môže viesť k dlhodobému zníženiu úlohy lesov ako záchytu uhlíka.

Napriek pokusom Komisie ubezpečiť členské štáty, že prístup k referenčnej úrovni pre obhospodarovanú lesnú pôdu by nemal neprimerane ovplyvniť budúce obmedzenia intenzity obhospodarovania lesov, stanovenie možných obmedzení v navrhovanom právnom predpise by mohlo byť v rozpore s duchom Parížskej dohody, ktorej cieľom je zachovať alebo zvýšiť úlohu lesov ako dlhodobého záchytu.

Malo by sa poukázať na to, že z hľadiska pochopenia fungovania lesov a ich využitia v záujme hospodárskeho rozvoja nie je v súčasnosti navrhovaná referenčná úroveň správna. Naša predstava na začlenenie lesného hospodárstva do politiky v oblasti zmeny klímy zahŕňa zvýšenú produktivitu lesov, t. j. zvýšenú produkciu dreva. Tento prístup slúži spoločnosti, ale znamená tiež, že lesy zohrávajú väčšiu úlohu pri ochrane a formovaní biodiverzity a majú väčší vplyv na kvalitu vody a regeneráciu pôdy. Cieľom tohto vyhlásenia je upozorniť na tieto otázky a naliehavo vyzvať k tomu, aby sa naše požiadavky vzali do úvahy.“

FÍNSKO

„Fínsko je pevne odhodlané plniť globálny program v oblasti klímy vrátane Parížskej dohody a ambiciózneho klimaticko-energetického balíka EÚ. Dlhodobým cieľom Fínska je vytvoriť uhlíkovo neutrálnu spoločnosť založenú na obnoviteľných zdrojoch energie a nahradiť fosílné materiály biologickými materiálmi vyrobenými udržateľným spôsobom. Fínsko sa rozhodlo, že zvýši podiel energie z obnoviteľných zdrojov v konečnej spotrebe energie nad 50 %, pri výrobe energie postupne prestane používať uhlie a do roku 2030 zníži používanie fosílny ropy o polovicu. Naším cieľom je do roku 2045 byť uhlíkovo neutrálnou krajinou.

Fínsko zdôrazňuje, že výsledok zasadnutia Rady pre životné prostredie z 13. októbra 2017 by viedol k významnému riziku, že pravidlá započítavania nebudú odrážať skutočnosť. Tento výsledok by nestimuloval trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov, nepodporoval používanie udržateľných a trvácnych lesných produktov ani prechod k ekonomike využívajúcej biologické materiály. Kompenzácia ustanovená v nariadení je pozitívnou cestou vpred, ale množstvo dohodnuté pre Fínsko nie je dostatočné na riešenie deficitu spôsobeného pravidlami započítavania.

Vo Fínsku je odvetvie LULUCF and najmä lesy stále významným čistým záchytom. V dôsledku pravidiel započítavania by sa však lesy považovali za zdroj emisií a skutočný cieľ pre zníženie emisií pre Fínsko by bol ďaleko nad 40 %. To by nebolo v súlade so závermi Európskej rady z októbra 2014.“

EURÓPSKA KOMISIA

„Na žiadosť niekoľkých členských štátov by Komisia rada objasnila svoje chápanie pravidiel započítavania pre obhospodarovanú lesnú pôdu uvedených v jej návrhu nariadenia o LULUCF.

Komisia pripomína, že podľa jej návrhu nariadenia o LULUCF sa záchyty a emisie na obhospodarovanej lesnej pôde započítavajú oproti lesnej referenčnej úrovni.

Komisia pripomína, že v súlade s jej návrhom by navrhovaná lesná referenčná úroveň mala vychádzať z odhadu budúceho záchyty uhlíka v lese vypracovaného na základe výhľadových projekcií zaznamenaných vlastností lesov a lesohospodárskych postupov a ich intenzity zdokumentovaných za historické referenčné obdobie¹.

Komisia zdôrazňuje, že navrhovaná lesná referenčná úroveň v plnej miere zohľadňuje budúci vplyv dynamických vlastností lesov súvisiacich s vekom lesa, ako je priemer, druhy, dĺžka rotácie, historické miery rastu, pričom nebráni budúcemu zvýšeniu ťažby. Tieto vlastnosti môžu v riadne zdokumentovaných prípadoch slúžiť ako odôvodnenie ťažieb až do výšky ročného prírastku lesov. Takýto nárast ťažby je zlučiteľný s prístupom na základe lesnej referenčnej úrovne. Pri stanovovaní lesnej referenčnej úrovne by sa preto mal brať do úvahy súvisiaci pokles záchytovej úrovne, ktorý je potrebný na realizáciu takéhoto prístupu.

Nevyvážená veková štruktúra lesa (s príliš veľkým množstvom starých stromov) môže mať za následok dlhodobé znížovanie záchytovej úrovne z lesov. Komisia ubezpečuje členské štáty, že prístup na základe lesnej referenčnej úrovne by preto nemal neprimerane obmedziť budúce úpravy intenzity obhospodarovania lesov zamerané na zachovanie alebo posilnenie dlhodobých záchytovej úrovne uhlíka v súlade s Parížskou dohodou.“

¹ V dokumente 12829/17 toto obdobie predstavuje roky 2000 – 2009.